

INFORMAČNÍ A ZNALOSTNÍ MANAGEMENT A TECHNOLOGIE

3. INFORMAČNÍ A ZNALOSTNÍ SPOLEČNOST

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Radim Dolák, Ph.D.

Cíle přednášky

- ✓ **Definovat pojmy informační a znalostní společnost**
- ✓ **Znát charakteristiky a znaky znalostní ekonomiky**
- ✓ **Pochopit znalostní ekonomiku v kontextu EU a OECD**

První zmínka o informační společnosti sahá do roku 1969, kdy si Peter Drucker uvědomil nástup znalostních pracovníků jako logický důsledek investic do vzdělávání.

Následné investice do elektronické infrastruktury znamenaly příchod informační ekonomiky, která je označována též jako síťové nebo digitální ekonomika.

Tato úplně nová ekonomika pak výrazně mění podstatu a definici samotného kapitálu.

Zisky z intelektuálního kapitálu jako primárního zdroje bohatství se mohou dramaticky zvyšovat právě v prostředí síťové ekonomiky, neboť celková hodnota sítě roste exponenciálně s počtem jednotlivých prvků, jak uvádí např. Vaněk (2013).

Informační společnost

Podle Jonáka (2003) je Informační společnost definovaná jako „společnost založená na integraci informačních a komunikačních technologií do všech oblastí společenského života v takové míře, že zásadně mění společenské vztahy a procesy.

Nárůst informačních zdrojů a komunikačních toků vzrůstá do té míry, že ho nelze zvládat dosavadními informačními a komunikačními technologiemi.“

Proč jsou informace tak důležité?

Odpověď podává například Vaněk (2013), který uvádí, že se informace staly jedním z klíčových zdrojů každé organizace.

Významná je také jejich odlišnost od materiálových a finančních zdrojů především v tom, že jejich hodnota výrazně klesá v čase a používáním se nezmenšuje, naopak zhodnocuje.

Data uložená zaměstnanci v podnikových informačních systémech jsou majetkem organizace stejně jako systémy samy.

Znalostní společnost

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Znalostní společnost je dnes mezinárodně uznávaná a prosazovaná koncepce.

Pojmenování se mírně různí jako například znalostní společnost / učící se společnost / společnost vědění (knowledge society / learning society)

Znalostní společnost je charakteristická velkým důrazem na znalost, vědění, vzdělávání.

Základním předpokladem je, skutečnost že další rozvoj a zdokonalování společnosti musí být podporován tím, že se všichni lidé v průběhu života vzdělávají, což je typické jako trend celoživotního učení/vzdělávání jako součásti způsobu života.

Znalostní společnost

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Základním požadavkem je schopnost učit se, akumulovat znalosti a zkušenosti a znovu je aplikovat

Typickým jevem, je také to, že nelze čekat, že celý život strávíme v jedné oblasti zaměstnání či dokonce na jednom místě.

Naše profesní dráha se bude pravděpodobně nepředvídatelně měnit a bude velký tlak na schopnost přizpůsobit své dovednosti pro pracovní pozice, které dnes často možná ani neexistují.

Znalostní společnost je také velkou výzvou pro školství a vzdělávání, kdy je důležitější a efektivnější podporovat schopnost dětí učit se namísto klasického učení se konkrétním znalostem či dovednostem, které v dnešní době mohou rychle zastarat.

Znalostní společnost

Jak uvádí ve studii znalostní společnosti ČSÚ tak v intenzivní globální konkurenci může ekonomika fungovat jen pokud bude podporovat rozvoj inovací a technologických vynálezů a to půjde jen v tom případě, že bude mít k dispozici kvalitní lidský kapitál.

Tím se tato problematika stává významnou složkou sociálního pilíře sociálního a ukazatele související se vzděláváním a také s individuálním využíváním moderních s využíváním informačních a komunikačních technologií.

Znalostní ekonomika

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

„Znalostní ekonomika je označení pro současné moderní ekonomické systémy vyspělých států, které jsou založené na využívání znalostí pro vytváření hodnot a na inovacích.“

„Znalostní ekonomiku ženou dopředu myšlenky a inovace. Znalostní ekonomika zvyšuje produktivitu práce, vytváří nová odvětví, inovuje služby, výrobky, technologie a metody práce“

„Znalostní ekonomika spočívá v tvorbě přidané hodnoty na základě zúročení znalostí, nejen díky manuální výrobě, a roste v ní význam vzdělání a využití vědeckých poznatků z hlediska celkové konkurenceschopnosti země.“

Zdroj: <https://managementmania.com/cs/znalostni-ekonomika-knowledge-economy>

Co znamená znalostní ekonomika v praxi?

„To znamená, že ekonomiku takových států tvoří služby (viz sektor služeb) nebo jiné produkty s vysokou přidanou hodnotou založené na znalostech. „

„Poměr těžkého průmyslu nebo zemědělství je nižší (v průměru méně než 40%).“

„Ekonomiky některých zemí jsou stále založeny ve velké většině na zemědělství (tzv. zemědělská ekonomika) nebo na těžkém průmyslu (tzv. průmyslová ekonomika).“

Zdroj: <https://managementmania.com/cs/znalostni-ekonomika-knowledge-economy>

Mezi základní znaky znalostní ekonomiky lze uvést:

- rostoucí využívání informačních a komunikačních technologií (ICT)**
 - vědecká spolupráce**
 - středem zájmu subjektů je učení a učení se**
 - kooperace a integrace původně oddělených ekonomických sektorů**
 - dynamičtější tvorba cen v porovnání s klasickou ekonomikou**
 - obchody realizovány v reálném čase**
 - spolupráce organizací**
-

Znalostní ekonomika - podpora

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- vytvářet prostor pro globální výzkumnou participaci,
 - podporovat široký okruh volně použitelných technologií a šiřitelných informací,
 - vzdělávání spojené s praxí na všech stupních vzdělávacího systému a spolupráci škol s podniky,
 - zajistit všem subjektům připojení k základním uzlům komunikační infrastruktury,
 - pružnější pracovní podmínky a rozšíření "home office",
 - zjednodušit byrokracii pro podnikatele, zajistit naprostou většinu administrativy přes Internet,
 - zjednodušení daňového systému a legislativy,
 - zavádění nových forem platebního styku,
-

Lisabonská strategie

□ EU si stanovila již v roce 2000 strategický cíl: „stát se nejvíce konkurenceschopnou, dynamickou a na znalostech založenou ekonomikou na světě, která bude schopná udržet ekonomický růst s větším množstvím a kvalitou práce a větší sociální soudržností“

K dosažení tohoto cíle se Unie rozhodla zaměřit na tyto oblasti:

- opatření pro vytváření informační společnosti, výzkum a technologický rozvoj, strukturální reformy pro zvýšení konkurenceschopnosti, inovace a dokončení vnitřního trhu.
 - investice do lidí a omezení vylučování ze společnosti.
 - zdravá ekonomická perspektiva a příznivý růstový výhled ekonomiky
-

Základní indexy

❑ Index znalostní ekonomiky (KEI – Knowledge Economy Index)

bere v úvahu, zda dané prostředí napomáhá efektivnímu využití znalostí k rozvoji ekonomiky

❑ Znalostní index (KI – Knowledge Index)

ukazuje všeobecnou schopnost země vytvářet, přijímat a rozšiřovat znalosti, tzn. její potenciál v rozvoji znalostí

Znalostní ekonomika v kontextu EU

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Jednotlivé země jsou pravidelně hodnoceny v těchto sledovaných ukazatelích:

- vytváření informační společnosti pro všechny občany
 - rozvoj a podpora inovací, výzkumu a vývoje
 - liberalizace (odstraňování překážek v podnikání)
 - IT technologie
 - finanční služby
 - zlepšování podnikatelského prostředí
 - zvyšování sociálního začleňování a zaměstnanosti
 - posilování trvale udržitelného rozvoje
-

Znalostní ekonomika a OECD

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Direktorát pro vědu, techniku a průmysl pomáhá členským zemím OECD při rozvoji znalostní ekonomiky s cílem dosažení co nejvyššího inovačního potenciálu a adaptace národní politiky na využití příležitostí vytvářených globalizací.

Direktorát nabízí statistiky a analýzy pro podporu vládní politiky v oblasti vědy, technologií a průmyslu.

Direktorát zkoumá rámcové podmínky konkurenceschopnosti průmyslu, růstu produktivity a vliv globálních hodnotových řetězců.

Zdroj: <https://www.oecd.org/general/38406764.pdf>

DĚKUJI ZA POZORNOST